

Comunitats cristianes obren diàleg davant del conflicte a Catalunya

Dm, 17/11/2020 per Catalunya Religió

(Lucía Montobbio/Laura Mor -CR) La pandèmia de la Covid-19 ha acaparat els mitjans de comunicació. No obstant, hi ha altres realitats que segueixen el seu curs, fent-se presents en el nostre dia a dia. És el cas de les diferents posicions polítiques en el moment d'abordar el conflicte entre Catalunya i Espanya. Això afecta diversos àmbits, incloses les comunitats cristianes. Des de Justícia i Pau es fa una aportació diferent que promou el diàleg i la cohesió social, inspirat en l'Evangeli i en el pensament cristià. Es tracta de la iniciativa [Diàleg.cat](#).

Posar en comú sentiments, més que les idees

“No serà el primer cop que sentim a parlar de com a alguna parròquia, en grups de revisió de vida, de matrimonis o grup de fe, reflexionar sobre el conflicte entre Catalunya i Espanya pot provocar tensions i malentesos i pot allunyar els participants, encara que comparteixin valors basats en el cristianisme”, expressa **Quim Cervera**, coordinador de l'Eix de Pau, Diversitat i Democràcia de [Justícia i Pau](#).

Observant aquest fet, a Justícia i Pau es va pensar a crear espais de diàleg on uns i altres es poguessin escoltar, compartint sentiments i emocions. “Abans d'elaborar tota la metodologia, ja hi havia alguna experiència parroquial, i sabíem que el més important era posar en comú els sentiments, més que les idees...”, destaca Cervera. Per al diàleg, “ens uneix i predisposa a escoltar a l'altre parlar de com se sent cadascú i com l'afecta personalment i en l'entorn”, exposa el sociòleg, que creu que això ha de passar per davant “del color polític que pot tenir cadascú”.

I és que en un conflicte, quan ens quedem en les posicions és quan ens enroquem, hem d'anar a les necessitats: “El diàleg sincer et pot fer descobrir coses que tenim oblidades o amagades, les emocions com la tristesa, la ràbia, la por són comunes i

a partir d'aquí pot néixer l'empatia amb el del costat.”

“Un procés dur, però magnífic”

La manera de treballar sorgeix després de la prova que va experimentar un grup de deu persones voluntàries de Justícia i Pau. “Ens vam reunir per parlar del conflicte polític entre Catalunya i Espanya” i, a partir dels aprenentatges extrets, una petita comissió va elaborar tres sessions.

La primera, per expressar quina és l'experiència i sentiments personals que viuen els membres del grup entorn a aquest problema. La segona, per aprofundir en alguns ensenyaments de la doctrina social de l'Església que poden ajudar a gestionar aquesta situació. La tercera sessió, per expressar opinions diverses i posant-se en la pell de l'altre, cercar junts quines “llums evangèliques” troben en cada una.

L'objectiu no és arribar a cap a acord ni formular cap proposta de solució, sinó comprendre i captar les diferents maneres que hi ha de viure i entendre aquest problema. “És un procés dur, però magnífic de fer”, explica el coordinador del projecte. “Hi ha persones que s'han posat a plorar i després han pogut continuar millor i s'han pogut obrir per escoltar l'altre, tota una evolució que pot arribar a ser terapèutica”.

La proposta ara està oberta a aquells que els pugui interessar. “De moment només hem rebut 5 expressions d'interès, de persones de parròquies i grups diferents, peròensem que encara que siguin pocs és un bon número per començar”. Les sessions les condueixen persones de Justícia i Pau “des d'un punt neutral, d'observadors, frenant el ritme si veiem que l'ambient es tensa massa”. **Eduard Ibáñez, Josep Maria Fisa** o el propi **Quim Cervera**, són algunes de les persones que desenvolupen el paper de guies i pensen que “contra més reduïts siguin els grups, i més variats en color polític, es pot treballar millor perquè dona temps a que tothom hi digui la seva amb calma”.

Així i tot, de moment el funcionament ha quedat aturat. L'activitat es va començar a difondre a la tardor de l'any passat, però l'inici de la pandèmia va començar a afectar de ple molts àmbits, entre ells l'activitat parroquial i les trobades dels seus respectius grups. “Quan les condicions sanitàries permetin aplegar-nos ens posarem en marxa”, valoren, ja que per als promotors de la iniciativa “és important la presència física”.

“No poder escoltar a algú que tingui una visió diferent”

De forma espontània, i des de l'experiència cristiana, ja hi ha hagut persones que s'han plantejat aquest diàleg i l'han posat en pràctica. Per exemple, des de l'[Acció Catòlica Obrera](#) i en el context posterior a l'1 d'octubre de 2017. “Recordo que va ser un temps duríssim dins del grup de revisió de vida”, apunta **Vicky Sánchez**, membre de la parròquia de Sant Francesc de Bellavista i d'un grup de l'ACO del Vallès Oriental.

Sánchez comenta la sorpresa de descobrir que determinats posicionaments enrocats afectaven la resta del grup de revisió de vida. “Pots ser més o menys obert, més o menys catalanista, però hi ha un marge de respecte; i en els fets de vida van sortir experiències i posicionaments que ferien el d'altres persones”.

Una situació “molt extrema”, descriu, que va generar un cert bloqueig en persones que no podien “ni escoltar que algú altre tingués una altra visió de Catalunya i del procés”.

Mesos més tard, es va proposar un nou espai de diàleg i reflexió. En aquesta ocasió, en una jornada oberta a l'ACO del Vallès Oriental. “Vam participar-hi una vintena de persones, és un tema que preocupa”, apunta Sánchez. El teòleg **Gaspar Mora** va proposar una dinàmica, el novembre de 2017, a partir de diverses lectures i dos textos de l'evangeli, els va fer reflexionar sobre [tres preguntes](#). I, a partir d'aquí, cadascú va poder expressar com ho havia viscut i en quin moment estava.

El plantejament era molt clar: “Com podem fer una relectura del conflicte, i de la vivència i l'emoció, des de la fe, per centrar-nos en el que és més important, que són les persones”. En general, Vicky Sánchez ho valora com una experiència positiva. Però amb un plantejament crític: “Va anar bé, per fer una lectura creient del conflicte, però hauria calgut continuar-ho”.

Renovar la convivència

Cervera també recorda l'experiència a la parròquia de Santa Maria del Gornal. “El 2011 vam convidar **Santi Torres**, membre de l'equip directiu de [Cristianisme i Justícia](#). En aquella ocasió, recorda Torres, “vaig celebrar una conferència, dins d'un cicle de temes d'actualitat”. “Cervera ja es va adonar llavors que era un tema que inquietava a les persones de la seva parròquia, van venir unes quaranta persones de diferents colors polítics i totes elles informades sobre el tema”. Era el moment en què va sortir la sentència de l'Estatut, la primera manifestació de l'11 de setembre. Torres va fer “un repàs històric, per convidar a pensar com havíem arribat fins aquell moment, un repàs dels fets que partia des de la Transició, es va generar un clima de reflexió més aviat intel·lectual.”

Torres també va impartir una xerrada sobre el conflicte entre Catalunya i Espanya a la parròquia Mare de Déu de Bellvitge. “Aquesta va ser viscuda més a peu de carrer, van assistir persones del barri i els presents van parlar més des de l'emoció i el sentiment, de la convivència en el seu dia a dia, on es pot entreveure que la tensió no només és causada per la diferència política, sinó que sovint aquesta coincideix amb altres diferències estructurals, com l'estabilitat econòmica, el nivell de vulnerabilitat, una barreja d'identitat i nivell d'oportunitats... ens queda molta feina a fer per arribar a una societat cohesionada”. Aquesta convivència a la qual apunta Torres, ha estat darrerament analitzada per l'Institut Català Internacional per la Pau ([ICIP](#)) amb el document [Convivència i polarització a Catalunya](#).

A Cristianisme i Justícia també es va promoure una experiència pionera, coincidint amb la unificació de províncies de la Companyia de Jesús. “Vam pensar que era bo proposar una experiència de diàleg sobre la situació de Catalunya amb la relació a Espanya, en aquell moment era difícil compartir taula de diàleg”. Una experiència de diàleg entre persones de diverses procedències i sensibilitats que “van compartir el seu sentir i parer sobre la situació de Catalunya i la seva relació amb el conjunt d'Espanya”. Les reflexions i resultats queden recollits en el Paper “[És possible renovar la convivència](#)”.